

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“31.03.2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Yasası’nın 3. maddesinde, bu kanunun genel hükümleri diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanır şeklinde düzenleme yapılmış, aynı Yasa’nın 27. maddesinde idari para cezasına ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı tebliğ veya tefhimden itibaren 15 gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurabileceği, 28. maddesinde de başvurunun incelenmesi usulü düzenlenmiştir. İtiraza konu idari para cezasının dayanağını teşkil eden 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanunu’nun 21. maddesinde idari para cezasına ilişkin kurul kararına karşı 60 gün içinde Danıştay’a dava açma hakkı saklı tutulduğu halde 5326 sayılı Yasa’nın 3. maddesindeki düzenleme nedeniyle ve 27. maddesindeki sulh ceza mahkemesinin yetkili kılınması hasebiyle idari para cezasına itiraz davası mahkememizde açılmıştır.

İdarenin hizmetlerini gereği gibi ve ivedilikle görebilmesi için, yaptırım uygulama yetkilerine gereksinimi vardır. İdare bu yetkilerle, kamu düzeni ve güvenliğini, kamu sağlığını, ulusal servetleri zamanında ve gereği gibi koruyabilir. İdari cezalar idari yaptırımların en önemlilerinden biridir. İdari para cezaları idari makamlar tarafından kamu gücü kullanılarak verilir.

Anayasa’da Türkiye Cumhuriyeti’nin devlet içerisinde tüm kamusal yönetimin yargı denetimine bağlı olduğu demokratik bir hukuk devleti olduğu düzenlenmiştir. Yargı denetimi hukuk devletinin birincil koşuludur. Anayasa’nın 125. maddesinin birinci fıkrasındaki “idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır” kuralıyla amaçlanan etkili yargısal denetim yönetimin kamu hukuku ya da özel hukuk alanına giren tüm eylem ve işlemlerini kapsamaktadır.

Anayasamızda adli ve idari yargı ayırımına gidilmiş ve çeşitli maddelerinde bu ayrıma ilişkin kurallar yer almıştır. Bu cümleden olarak 140. maddesinin birinci fıkrasında ‘hakimler ve savcılar, adli ve idari hakim ve savcılar olarak görev yaparlar’, 155. maddesinin birinci fıkrasında da ‘Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen bazı davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar’ biçimindeki düzenlemeler idari-adli yargı ayrılığının göstergesidir. Bu düzenlemeler ile idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleri ile Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenlerle kural olarak idarenin kamu gücü kullandığı ve kamu hukuku alanına giren işlem ve eylemleri idari yargı denetimine tabi olacaktır.

Anayasa’nın değişik maddelerinde kurumsallaşan ve 125. maddesinde belirtilen idari-adli yargı ayırımına ilişkin düzenlemeler nedeniyle, idari yargının görev alanına giren her uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda yasa koyucunun geniş takdir hakkı bulunmamaktadır. İtiraz başvurusuna konu olan idari para cezası kamu gücünün kullanılması ile ilgili ve yasada belirtilen kurallara uymayanlara idari bir yaptırımın uygulanması niteliğinde olduğundan çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde de idari yargının yetkili olması gerekir.

Esas Sayısı : 2006/125

Karar Sayısı : 2006/84

SONUÇ

Yukarıda açıklanan nedenlerle 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın 3., 27. ve 28. maddelerinin Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı olması nedeniyle iptal edilmesi arz olunur.””